

6-1-2018

WAYS OF IMPROVE MANAGEMENT OF THE INDUSTRIAL NETWORK IN ECONOMIC MODELLING

D. Mamadjonov

The Academy of Public Administration

Follow this and additional works at: <https://uzjournals.edu.uz/interfinance>

Recommended Citation

Mamadjonov, D. (2018) "WAYS OF IMPROVE MANAGEMENT OF THE INDUSTRIAL NETWORK IN ECONOMIC MODELLING," *International Finance and Accounting*: Vol. 2018 : Iss. 3 , Article 13.

Available at: <https://uzjournals.edu.uz/interfinance/vol2018/iss3/13>

This Article is brought to you for free and open access by 2030 Uzbekistan Research Online. It has been accepted for inclusion in International Finance and Accounting by an authorized editor of 2030 Uzbekistan Research Online. For more information, please contact sh.erkinov@edu.uz.

Мамаджонов Д. Г. - Давлат
бошқаруви академияси
мустақил изланувчиси

ИҚТИСОДИЁТНИ МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ ШАРОИТИДА САНОАТ ТАРМОҒИНИНГ БОШҚАРУВ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЙЎЛЛАРИ

Ушбу мақолада Ўзбекистон саноат тармоғининг миллий иқтисодиётда тутган ўрни, унинг барқарор ривожланиши, тармоқнинг инновацион фаолияти ҳамда бошқаруви самарадорлиги масалалари ёритиб берилган.

Калит сўзлар: саноат, инновацион бошқарув, инновацион ривожланиш, самарадорлик, таркибий ўзгаришлар, технология, модернизациялаш, диверсификация, бюджет, солиқ, пул кредит, нарх, инвестиция, таҳлил.

В статье освещены вопросы место и стабильного развития промышленного сектора в национальной экономике Узбекистан, инновационная деятельность отрасли, а также эффективность управления.

Ключевые слова: промышленность, инновационное управление, эффективность, структурные изменения, технология, модернизация, диверсификация, инновационное развитие, бюджет, налог, деньги, кредит, цена, инвестиция, анализ.

The article highlights the issues of the place and stable development of the industrial sector in the national economy of Uzbekistan, the innovative activity of the industry, as well as the efficiency of management.

Keywords: industrialization, innovative management, efficiency, structural changes, technology, modernization, diversification, innovative development, budget, tax, money, credit, price, investment, analysis.

Саноат республикамиз иқтисодиётининг асосий тармоқларидан бири ҳисобланади. Чунки, саноат ўзининг қўшимча қиймат яратиши, аҳоли эҳтиёжини қондиришдаги ўрни ва юқори даражага эга бўлган ишлаб чиқариш локомотиви билан бошқа соҳа ва тармоқлардан тубдан фарқ қилади. Саноат тармоғининг ривожланиши миллий иқтисодиётнинг барқарор суръатлар билан ривожланишига олиб келади. Саноат соҳасида қазиб олинган, экиб ўстирилган барча ресурсларни қайта ишлаш, улардан янгидан-янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш, ассортимент ва номенклатуранинг кўпайиши ҳисобига диверсификациялашув жараёнлари такомиллашади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев томонидан қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги Фармонида “... мамлакатимизни модернизация қилиш ҳамда ҳаётнинг барча соҳаларини либераллаштириш бўйича устувор йўналишларни амалга ошириш мақсадида иқтисодиётни ривожлантириш ва либераллаштиришнинг устувор йўналишларида миллий

иқтисодийнинг етакчи тармоқларини модернизация ва диверсификация қилиш ҳисобига унинг рақобатбардошлигини ошириш масаласи туради [1].

Чунки, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва диверсификациялаш иқтисодий хавфсизликни таъминлаш ҳамда мустаҳкамлашнинг муҳим шарти ҳисобланади. Шунга мувофиқ, изчиллик билан амалга оширилаётган истиқболли лойиҳалар туфайли миллий саноат салоҳияти тобора юксалиб бормоқда.

Саноатни ривожлантиришнинг долзарблиги ва иқтисодийни такомиллаштиришда тутган ўрнининг ниҳоят даражада кенглиги билан доимий равишда тадқиқотчи олимларнинг диққат марказида бўлган. Хусусан, мавзу юзасидан хорижлик олимлардан Ю.Родионов, Р.С.Портер, Д. Деверюкс, Б.Робертс, Р.Н. Нуреевлар илмий янгиликлар яратган бўлсалар, маҳаллий олимлардан А.Абдуҳамидов, У.Мухитдинов, А.А.Ортықов, Х.Ишбутаева, Ш.Низомова, Э.Х.Махмудов, Х.Д.Хужакулов, М.Исоқовлар бир қатор илмий тадқиқотлар олиб боришга муваффақ бўлишган.

Хусусан, А.Ортықов “Ўзбекистонда саноатни ривожлантиришнинг қатор имкониятлари, географик ва иқтисодий омиллари”га [2], М.П.Нарзиқулов “Саноатни ривожланиш стратегиясини ишлаб чиқиш жараёнида асосий эътибор таркибий ўзгаришларга қаратилганлиги”га [3], Э.Х.Махмудов “Саноат тармоқлари ривожланишига шароит яратишнинг стратегик йўналишлари биринчи навбатда бюджет, солиқ, пул кредит, нарх ва валюта сиёсати каби воситаларни қамраб олган қулай макроиқтисодий муҳитни яратиш”га [4], боғлиқликларига алоҳида тўхталиб ўтишган.

Тадқиқот жараёнида таҳлил ва синтез, индукция ва дедукция, статистик гуруҳлаш, эксперт баҳолаш, илмий абстракциялаш ва бошқа усуллардан кенг фойдаланилди.

Тадқиқот объекти сифатида Ўзбекистон Республикаси саноат тармоғида фаолият олиб бораётган хўжалик юритувчи субъектлари олинган.

Тадқиқотнинг асосий мақсади саноатни инновацион ривожланишини бошқаришнинг самарали тизимини шакллантириш, истиқболда иқтисодий самарадорлигини оширишни такомиллаштириш ҳисобланади.

Тадқиқот натижаларнинг амалий аҳамияти Ўзбекистон иқтисодийнинг саноат ва уни қайта ишлаш секторини бошқаришнинг юзага келган тизимини такомиллаштириш ва самарали тармоқ инновацион тизимини шакллантиришнинг асосий йўналишларини белгилаш имконини беради.

Таҳлиллар натижаларига кўра, 2017 йилда ялпи ички маҳсулот таркибида саноатнинг (қурилишни қўшган ҳолда) улуши 33,5 фоизни ташкил этгани [5] ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида ҳисобот йилида ҳам мамлакатимизнинг иқтисодий ва ижтимоий соҳаларида мутаносибликка эришилгани, модернизация ҳамда диверсификация туфайли юқори суръатлар таъминланганини алоҳида қайд этгани бунинг яққол тасдиғидир. Яъни, “Мамлакатимизда қисқа муддатда 161 та йирик саноат объекти ишга туширилди. Бу биз учун келгуси йилда қўшимча 1,5 триллион сўмлик маҳсулот ишлаб

чиқариш имконини беради. Масалан, Тошкент иссиқлик электр станциясида буғ-газ қурилмаси барпо этилди. Бу эса қўшимча равишда 2,5 миллиард киловатт электр энергияси ишлаб чиқариш имконини беради. Шунингдек, Навоий иссиқлик электр станциясида иккинчи буғ-газ қурилмаси, Қизилқум бағридаги Авминзо-Амантой олтин конлари негизида гидрометаллургия заводи қуриш бўйича ишлар давом этмоқда.

Ўзбекистон иқтисодиётининг локомотивларидан бири бўлган Муборак газни қайта ишлаш заводида келгуси йили қўшимча равишда 6 миллиард куб метр табиий газни олтингугуртдан тозалайдиган блоklar тўлиқ фаолият бошлайди. Шулар қаторида “Ўзагротех-саноатхолдинг” акциядорлик жамиятида янги йилда 5 мингдан кўпроқ замонавий тракторлар, мингдан зиёд пахта териш машинаси ва 2 мингдан ортиқ прицеплар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади” [6].

Бундай юқори кўрсаткичлар чуқур ўйланган ва пухта таҳлиллар асосида ишлаб чиқилган, бир-бири билан узвий боғлиқ стратегик дастурлар ижросининг самарасидир. Айтиш мумкинки, 2017-2021 йилларда саноатни юксак даражада ривожлантириш дастури ҳамда ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик янгилашга доир тармоқ дастурларининг изчил ижроси барча тармоқлар фаолиятида қўшимча қийматга эга рақобатбардош маҳсулотларни тайёрлашда янги саҳифалар очмоқда. Айни вақтда саноат маҳсулотларининг қарийб 80 фоизи уларнинг ҳиссасига тўғри келаётгани бунга асос бўлади.

1-жадвал

Саноат тармоғининг асосий кўрсаткичлари динамикаси

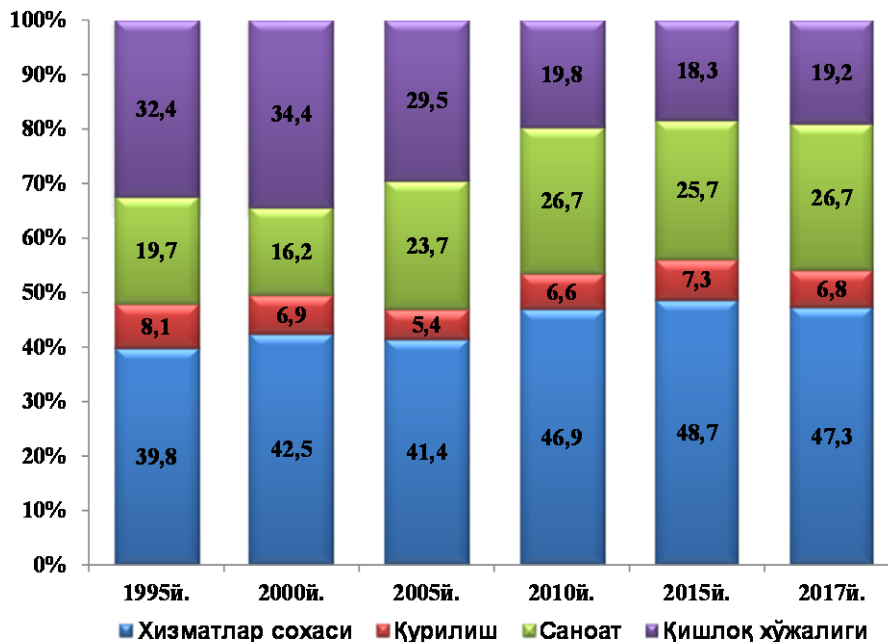
Кўрсаткич	Й и л л а р									2017 йил 2010 йилга нисба- тан, %
	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2015	2016	2017	
Саноат маҳсулоти (амалдаги нархларда), трлн.сўм	x	x	x	x	38,1	84,0	97,6	111,9	144,2	166,9
Саноат маҳсулоти-нинг қўшимча ўсиши, %	1,6	3,6	8,5	10,8	8,5	8,3	7,9	6,2	7,0	82,3
Ялпи ички маҳсулотда саноатнинг улуши (қурилишни қўшган ҳолда), %	17,0	14,9	14,5	22,1	23,9	24,2	33,0	32,9	33,5	140,2

Манба: Ўзбекистон Республикаси статистика қўмитаси маълумотлари асосида муаллиф томонидан тузилган.

Юқорида қайд этилган соҳалар ишлаб чиқаришни доимий равишда модернизация қилиш ва илм-фан ютуқларидан кенг фойдаланишни тақозо этади. Шу боис саноат корхоналарига энг замонавий техника ва технологияларни жалб этиш бугунги кундаги устувор вазифаларидан бири сифатида долзарблигича қолмоқда.

Кейинги йилларда саноат корхоналари моливий-хўжалик фаолиятини тартибга солиш тизимини шакллантириш ва босқичма-босқич такомиллаштириш натижасида соҳада бир қатор силжишларга эришилди. Таҳлил натижалари кўрсатишича саноат ишлаб чиқаришининг қўшимча ўсиши 1994 йилда аввалги йилга қараганда 1,6 % бўлган бўлса, 2010 йилда 8,5 %ни, 2017 йилда эса 7,0 %ни ташкил этган, 2010 йилга нисбатан 2017 йил -17,6 %га камайган бўлсада, ушбу йиллар оралиғида ўртача 7,6 фоизга ўсганлигини кўришимиз мумкин (1-жадвал).

саноатни ривожлантиришда қўшма корхоналарнинг улушини ошириш;

Манба: Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотлари

1-расм. ЯИМ таркибининг ўзгариш динамикаси, %

Саноатнинг ЯИМдаги улуши 2000 йилгача пасайиб борган бўлсада, кейинги йилларда ошиб борган. Яъни, таҳлил қилинаётган йилларни қараб чиқсак, 2010 йил 2002 йилга нисбатан 64,8 фоизга, 2017 йил 2010 йилга нисбатан эса 40,2 фоизга ошганлигини кўришимиз мумкин. Бунинг натижасида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш таққослама баҳоларда 2017 йилда 2010 йилга нисбатан қарийб 1,67 мартага ошган.

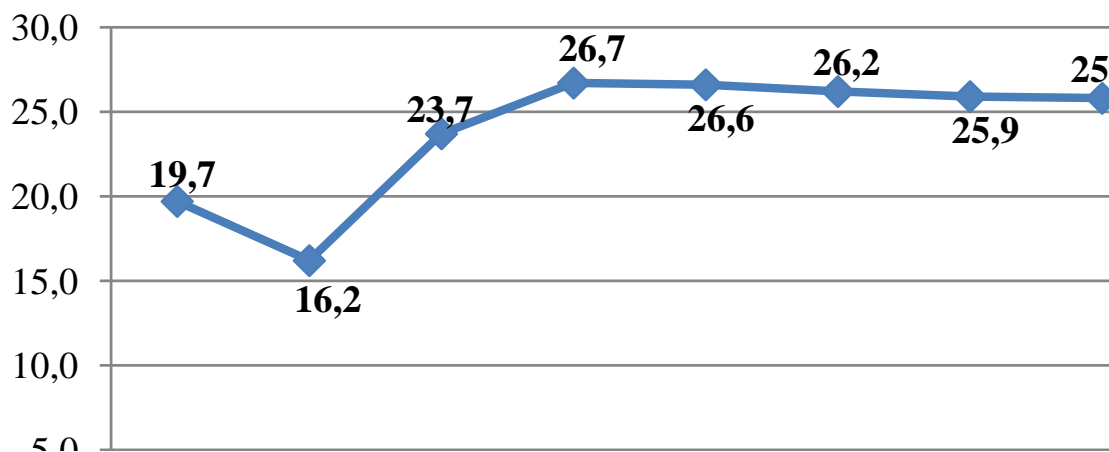
Ёки, саноат тармоғини диверсификациялаш, модернизациялаш, техник ва технологик янгилаш бўйича чора-тадбирларнинг қабул қилиниши натижасида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг ўсиши ва ЯИМ

таркибида саноатнинг (қурилишни қўшган ҳолда) улуши 1995 йилдаги 27,8 фоиздан 2017 йилда 33,5 фоизгача ошиши таъминланди (1-расм).

Бугунги кунда саноатни ривожлантиришнинг асосий омиллари қуйидагилар бўлиши кўзда тутилмоқда:

- қурилиш материаллари индустриясини ривожлантириш;
- саноатни ривожлантиришда банк кредитлари таъсирчанлигини ошириш;
- маҳаллий хом-ашёни қайта ишлаш;
- маҳаллийлаштириш дастури ва Халқаро саноат ярмаркаси ва кооперация биржаси доирасида яратилган имтиёз ва преференциялардан кенг фойдаланиш;
- ишлаб чиқарилган маҳсулотлар экспорти кўламини кенгайтириш, кичик корхоналар маҳсулотларини экспортга йўналтиришга кўмаклашиш.

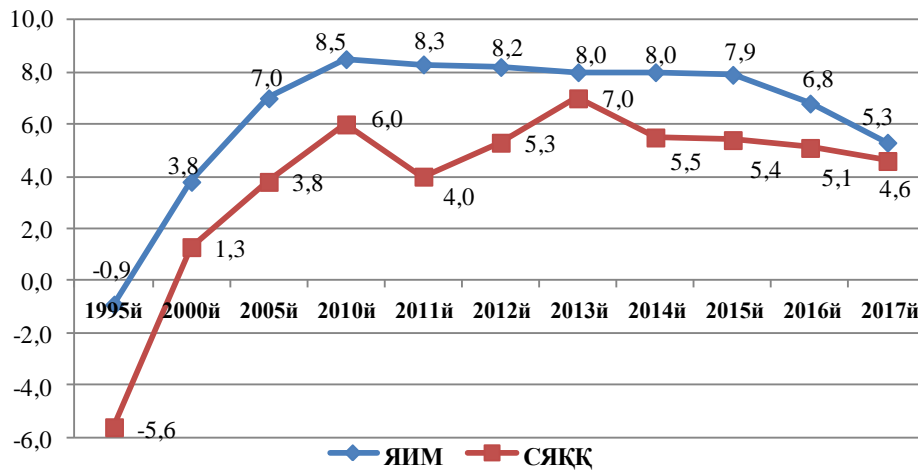
Юқорида берилган маълумотларни расм кўринишда тасвирлайдиган бўлсак қуйидагига эга бўламиз.(2-расм)

Манба: Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотлари

2-расм. ЯИМ таркибидаги саноат тармоғининг ўзгариш динамикаси, %

Таъкидлаш лозимки, айрим йилларда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулоти (ЯИМ) суръатларига нисбатан ялпи саноат маҳсулоти (ЯСМ) суръатларининг юқорилиги ҳам кўзга ташланади.

Манба: Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотлари

3-расм. Ялпи ички маҳсулот ва саноатда яратилган қўшилган қиймат (СЯҚҚ)нинг қўшимча ўсиш суръатлари, %.

Иккинчи томондан, саноат тармоғида яратилаётган қўшилган қиймат (СЯҚҚ) суръатларининг мамлакат ЯИМ суръатидан паст бўлиши иқтисодиётнинг бошқа тармоқларида яратилаётган қўшилган қиймат суръатларининг саноат ишлаб чиқаришдагига нисбатан юқорилиги билан изоҳланади (3-расм)

Саноатда ялпи қўшилган қийматни ташкил этган саноат тармоқларининг улушини таҳлил қилиш асосида тармоқларда самарадорлик даражасини янада тўлиқроқ ўрганиш зарурати вужудга келади.

Мамлакатимиз ЯСМ ва саноат ишлаб чиқаришида яратилган ялпи қўшилган қиймат таркибида тармоқлар улушининг солиштирма таҳлили шуни кўрсатадики, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда амалга оширилган таркибий ўзгаришлар, бевосита саноатда ялпи қўшилган қиймат таркибидаги силжишларга олиб келган.

Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш тузилмасига эътиборни қаратсак, мустақилликнинг ўтган даврида ёқилғи-энергетика, металлургия, машинасозлик ва металлни қайта ишлаш тармоқлари юқори суръатлар билан ўсаётганини кўришимиз мумкин.

Машинасозлик, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш саноати ҳамда енгил саноатнинг йирик тармоқлари: ип йигирув ва тўқимачилик саноати сезиларли даражада, доимий юқори кўрсаткичларда ривожланишини таъминлашга қаратилган бозор ислоҳотларини тизимли равишда кенгайтириш, келгуси давр саноат мажмуидаги таркибий ўзгаришларнинг муҳим устувор йўналишлари ҳисобланади.

Саноат тармоқларидаги ўсиш суръатлари мазкур тармоқларда яратилаётган маҳсулотларга бўлган ички ва ташқи талаб қўламига боғлиқ. Мамлакат аҳолисининг реал даромади ва харид қобилиятини янада оширишда истеъмол кредити тизимини кескин кенгайтириш ва такомиллаштириш саноат

мажмуида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини оширувчи ички талаб улуши ошиши билан характерланади. Саноатда яратиладиган маҳсулотларга жаҳон бозоридаги баҳонинг қулай конъюнктурага эга бўлиши, халқаро иқтисодий интеграциянинг кучайиши саноат ривожланишига ижобий таъсир кўрсатади ва ташқи омил таъсирининг ошиши билан тавсифланади.

Саноат мажмуида амалга оширилган таркибий ўзгаришларда давлатнинг солиқ-бюджет сиёсати, баҳо ва пул-кредит сиёсати, умуман, иқтисодий ислоҳ қилиш бўйича амалга киритилаётган чора-тадбирлар натижасида бир қатор ижобий силжишларга эришилди. Саноат корхоналарини ислоҳ қилиш, таркибий қайта тузиш, саноатда хусусий мулк улушининг янада ошиши, тармоқ корхоналари бошқарувини бозор тамойиллари асосида шакллантириш саноат ривожланишида муҳим ўрин эгаллайди.

Мамлакатимизда саноатнинг тармоқ тузилиши 2016 йилдан халқаро андозаларга мувофиқ келувчи иқтисодий фаолият турлари умумдавлат таснифлагичи (ИФУТ) га мослаштирилди. Шунга кўра саноат тармоғи ИФУТ нинг 4 та секциясида гуруҳланади: Секция В “тоғ-кон саноати ва очиқ конларни ишлаш”, Секция С “ишлаб чиқариш саноати”, Секция Д “электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш” ва Секция Е “сув билан таъминлаш; канализация тизими, чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилиш”.

2-жадвал

Саноат маҳсулотининг иқтисодий фаолият турлари бўйича таркиби (%) ва динамикаси.

Кўрсаткичлар	2010й	2012й	2014й	2015й	2016й	2017й	2017 йил 2010 нисбатан, %
Жами саноат маҳсулоти	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	166,9
В.Тоғ-кон саноати ва очиқ конларни ишлаш	15,0	14,7	11,0	11,1	9,6	12,7	136,6
Кўмир, лигнит,нефт ва табиий газ қазиб чиқариш	10,7	10,8	7,1	7,2	5,5	8,1	148,5
Металл рудаларини қазиб олиш	3,6	3,3	3,2	3,2	3,2	3,7	114,0
Бошқа турдаги тоғ-кон саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	3,4марта
С.Ишлаб чиқарадиган саноат	73,8	75,8	79,9	79,0	80,3	78,1	177,3
Озиқ-овқат, ичимликлар ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш	18,0	18,3	20,4	22,4	23,9	19,6	182,0
Тўқимачилик, кийим, тери маҳсулотларини ишлаб чиқариш	14,4	15,3	15,1	16,0	16,7	14,6	173,2
Ёғоч ва пўкак буюмлар, поҳол ва тўқиш учун материаллар, қоғоз ва қоғоз маҳсулотлари, мебель ишлаб чиқариш	1,0	1,1	1,9	2,0	2,6	2,4	3,1марта
Ёзилган материалларни нашр қилиш ва акс эттириш	0,5	0,6	0,6	0,6	0,8	0,9	2,7марта
Кокс ва нефтни қайта ишлаш маҳсулотларини ишлаб чиқариш	4,7	3,9	3,6	3,2	2,6	2,6	89,0
Кимё маҳсулотлари, резина ва пластмасса буюмларини ишлаб	6,6	6,6	6,9	7,1	8,9	9,3	199,0

чиқариш							
Асосий фармацевтика маҳсулотлари ва препаратларини ишлаб чиқариш	0,5	0,6	0,6	0,8	1,1	1,0	4,3марта
Бошқа нометалл минерал маҳсулотларни ишлаб чиқариш	4,3	5,1	5,7	5,0	5,7	4,9	2,3марта
Металлургия саноати	8,1	7,5	7,6	7,3	7,2	8,1	132,6
Машина ва ускуналарни ишлаб чиқариш, таъмирлаш ва ўрнатиш, автотранспорт воситалари, трейлерлар, ярим прицеплар ва бошқа тайёр металл буюмларни ишлаб чиқариш	15,1	16,4	17,1	14,2	9,8	14,0	186,0
Д.Электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш	10,7	9,0	8,5	9,2	9,4	8,4	131,3
Е.Сув билан таъминлаш; канализация тизими, чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилиш	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	188,3

Манба: Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотлари

Республикада ИФУТ янги структураси бўйича саноат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда таркибий ўзгаришлар ва тармоқлар улуши 2-жадвалда келтирилган маълумотлар билан тавсифланади. Жадвал маълумотлари шундан далолат берадики, республикада 2010 йилда жами саноат маҳсулотининг 15,0 фоизи тоғ-кон саноати ва очиқ конларни ишлашда яратилган бўлса, 73,8 фоизи қайта ишлаш саноатига тўғри келган, 2016 йилга эса бу кўрсаткичлар тегишли равишда 12,7 ва 78,3 фоизни ташкил этган, яъни 2010 йилга нисбатан 2,3 банд фоизга пасайган ва 4,3 банд фоизга ошган. 2017 йилда 2010 йилга нисбатан саноат маҳсулотлари ҳажми қарийб 1,67 мартага кўпайиб, ўртача йиллик қўшимча ўсиш суръатлари 7,7 фоизни ташкил қилди. Айрим саноат маҳсулотлари турларини ишлаб чиқариш суръатларининг ўсишини 2010 йил даражасига таққослайдиган бўлсак, 2017 йилда бу кўрсаткичлар бир неча марта ўсганини кўришимиз мумкин [8].

Саноатдаги таркибий ўзгаришлар қуйидаги йўналишларни босқичма-босқич амалга оширишни талаб этади:

- давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш орқали чинакам мулкдорлар синфини янада кўпайтириш;

- аввалдан шаклланган, хом ашё етказиб беришга ихтисослашган тармоқлардан воз кечиш, уларнинг ўрнида тайёр маҳсулот тайёрловчи қувватларни барпо этиш;

- моддий (ер, капитал) ва шахсий инсоний (меҳнат, тадбиркорлик) ресурслардан самарали фойдаланиш, шу орқали ишлаб чиқаришни инновацион йўл билан ривожлантириш;

- саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи субъектлар эркин фаолият юритиши учун давлат томонидан ҳам ижтимоий-иқтисодий, ҳам ҳуқуқий кафолатлар бериш;

- жаҳон бозорига Ўзбекистон саноат маҳсулотлари кириб бориши учун замонавий хорижий фирмалар тажрибаси ва техника-технологияларини

мамлакат саноатига жорий этиш, бунинг учун қулай инвестицион муҳит яратиш;

- мавжуд ишлаб чиқариш тажрибалари, малакали кадрлар салоҳияти ва барча интеллектуал мулкни босқичма-босқич ривожлантириш;

- ишлаб чиқариш фаолиятини кенгайтириш учун молиявий қўллаб-қувватлаш манбалари томонидан имтиёзлар яратиш, молиявий маблағларни мақсадли йўналишларга жалб этиш.

Ўзбекистон саноат мажмуида қайта ишлаш тармоқларини ривожлантириш мақсадида кичик ва хусусий тадбиркорликнинг иқтисодийдаги улушини ошириш учун ишлаб чиқилган дастурлар самараси ҳамда жаҳон бозорида саноат маҳсулотларига, жумладан, озиқ-овқат, енгил ва машинасозлик саноатлари маҳсулотларига бўлган талабнинг ошиши пировард – натижада саноат ишлаб чиқаришининг қўшимча ўсишига олиб келди.

Хулоса қилиб айтиладиган бўлса, республикада амалга оширилган ва оширилаётган ислохотларнинг барчаси мамлакат макроиқтисодий барқарорлигининг ошиши билан бирга, аҳоли турмуш фаровонлигига ижобий таъсир этмоқда ва уларнинг давом эттирилишини даврнинг ўзи тақозо этмоқда.

Келгусида мамлакат саноати ривожланишини таъминловчи қуйидаги йўналишларни тақриф этамиз:

- инвестицион ишлаб чиқаришни ривожлантириш, кенг қўламли эҳтиёжларни қондиришга қаратилган, илмий асосланган лойиҳалар ишлаб чиқиш;

- корхоналарда инновацион салоҳиятни такомиллаштириш, илм ва юқори технология талаб қиладиган янги корхоналар ташкил этиш ва импорт маҳсулотлари билан рақобатлаша оладиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш;

- ривожланган мамлакатларнинг саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи замонавий техника-технологияларини импорт қилиш сиёсатини жадаллаштириш;

- саноатда хусусий тармоқ ва кичик тадбиркорлик улушини ошириш ва бошқалар.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сон Фармонининг 1-илоvasи “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”. Lex.uz.

2. Ортиқов А. Саноат иқтисоди. Дарслик. Тошкент, ТДИУ, 2009. б 236.

3. Стратегия дальнейшего повышения конкурентоспособности национальной экономики: материалы 1-го Форума экономистов / отв.ред. М.П. Нарзикулов. Ташкент. 2012. С. 8.

4. Махмудов Э.Х., Ортиқов А., Каримов Ф. Корхона - иқтисодийнинг асосий бўғини. /Ҳамкор. 2010 йил 7 февраль.

5. Социально-экономическое положение Республики Узбекистон за 2017 год. Ташкент. 2018 г. Стр. 17

6. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. Халқ сўзи 23 декабрь 2017 й.

7. www.stat.uz.

8. Хужакулов Х.Д., Сайфуллаев С.Н. Ўзбекистон саноати тармоғининг таркибий ўзгаришларини халқаро таснифлаш асосида статистик ўрганиш. Иқтисодиёт ва таълим. 2017, 6-сон, б. 129 ва 133.